

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Welsz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi észtét illetőkölzemények, előfizetési és hirdetésidijak küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.

Kiadó-és laptulajdonos: Welsz Márk.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

Ateizmus.

— Egy r. k. plébános levele. —

Megvallom: nem vagyok előfizetője a «Világ»-nak, de szoktam olvasni; így elolystam a lap május 28-iki számát, melyben Nemes Jenő ur cikket irt a «Hitetlenség terjedése»-ről, s most én, aki hivatásomnál és meggyőződésémnél fogva homlokegyenest ellentétes utakon járok a «Világ» irányával, talán szerénytelennek látszom, ha azzal a kéréssel fordulok a szerkesztőséghez, hogy adja közre ezt az írástomat.

Kereken kijelentem, hogy én a Nemes Jenő ur cikkének se tenorjával, se konkluzióival nem értek egyet. Előrebocsátom azonban, hogy engem nem ijeszt meg a hitetlenség állítólagos terjedése és hogy nem tartozom azok közé, akik — Nemes Jenő ur szavai szerint — keresztes háborút hirdetnek e hajnalhasadás ellen. A hitetlenség korántsem terjed abban a mértékben, ahogy Nemes Jenő ur állítja; aztán meg; a hitetlenség terjedését nem is tartom hajnalhasadásnak, hanem egyszerűen csak a század betegségének, amelyből előbb-utóbb kigyógyul az emberiség.

A kérdéses cikknek az a konkluzója, hogy a hitetlenség terjedése együtt jár a haladással s hogy a kultúra előbb-utóbb hitetlenné tesz mindenkit. A cikk szerint a modern ember azért vesztette el a régi támaszát, a legfőkéletesebb szellemi lényt, mert már megérett arra, hogy egyedül intézze a maga sorsát. Vagyis, más szóval: a tudomány mindent pótol, mindent megmagyaráz, — hitre, vallására és Istenre tehát semmi szüksége sincs. Mindez szépen hangzik: az embeti kevélység megöli az Istent és büntetése az hogy fölvilágosodott-nak tartja magát. De micsoda fölvilágosodás az, melynek bölcsessége a legfőbb, az örök igazságnak konok tagadásában merül ki? S lehet-e józan észszel tegadni annak a Mindenható faktornak létezését, akinek

alkotásait és csodás törvényeit színről-szinre látjuk, bármerre fordulunk?

Igen, de a tudomány, — mondja Nemes Jenő ur: — a tudomány mindent megfejt. Nézzük hát közelebbről ezt a mindenható tudományt. Az evolúció fölteszi, amit bizonyítana kellene. Fölteszi, hogy nincs más, mint evolúció és ebből azt következteti, hogy minden csak evolúció. Összetesz, szétbont, komplikál és differenciál, de ha oly jelenséghez ér, ami az elvben nincs meg; azt vagy nemlétezőnek vagy a fejlődés csodájának mondja. Ime, három dolgot a természettudomány sem tud megmagyarázni: az anyag és erő mivoltát, — a mozgás keletkezését, — az első tudatnak és öntudatának megjelenését.

Hát még a többi zátóny, melyeken az evolúció megfeneklik? ... Nem lehet bebizonyítani, az erömütáni fejlődést; nem lehet bebizonyítani, hogy élő származik élettelenből; nem lehet bebizonyítani, hogy pszichikai a nem pszichikából származhatik. Eppen úgy: az erkölcsös szereplés a nem erkölcsösből le nem vezethető. Mese az, hogy az ember erkölcsök nélkül élt a prehistóriában, ha ez igaz lenne akkor ma is úgy élne az ember: hiszen akaratszabadságot, abszolút érvényű erkölcsi törvényeket semmiféle transzformizmus létre nem hozhat. Brunetiére, a híres pápai kihallgatás után, a tudomány csődjéről beszélt, holott pedig nem a tudomány, hanem a tudósok csődje ez!

„Istenben nem engednek hinni a tanárok. — mondja Strindberg — de követelik, hogy a tudományban higyjünk“. Abban a tudományban, amelyről Spencer is azt mondja, hogy oly nagy reményeket ébresztett bennünk, amelyeket nem tud kielégíteni, mert csak a sorompóig vezet el az értelmet, de átsegíteni már nem tudja rajtuk. Igaza van Kantnak, hogy a tudományos ismeret koronája a vallásos hit. Es ugyancsak Spencer nem mondja-e, hogy: „a vallás az abszolút ál-

lításából indul ki és igaza van, mert erről az abszolútról biztos tudatunk van?“. A „First Principles“ azt fejtegeti, hogy a tudománynak kötelessége, a vallással egyezsége lépni, tisztelnie kell a vallásban azt, ami benne lényeges, s ugyanekkor lesajnálja az oly tudomány gögjét, mely a vallás elnyomására tör, csakhogy az „abszolút“ nyügetől szabadul.

Tudomány és vallás egyformán, lényegileg szükségesek az élet fejlesztéséhez, mert a tudomány tágitja az élet körét és értéket ad az életnek, a vallás pedig megfelel amiért ahonnan és hová »A mechanika vagy élettan egyetlen képzetesen érteti meg velem, — mondja Foullié — hogy miért örülök, szenvedek és sóvárgok: a tudomány tehát nem lehet az élet értékelésének egyetlen, tényezője. Az emberi szív vérzik, de sebeire nincs balszam a tudományos Gileádban. Még az értelem szükségleteit se tudja kielégíteni a pozitív tudomány: s hol vannak az érzelmi szükségletek, a benső élet mély és jelentős örvényei? A születés és a halál — misztériumok, sőt a halál megingatja az élet abszolút értékébe vetett hitet. Spinoza szerint a világ létezését, mindazal, ami benne van és körülveszi, nem tudja megfejteni a tudomány: pedig anélkül, hogy ismernők a Hold hegységet és az éteri tulajdonságai, egész jól élélhetünk — de az már fáj és emészt, hogy tulajdon életünk célját és titkát nem tudhatjuk meg. »Le coeur a ses raisons, — sóhajt föl Pascal — que la raison ne connait pas«, s e tudomány ahelyett hogy megfelelné ezekre az okokra, egyszerűen megtagadja őket!

S mindezt a haladás, a fölvilágosodás, a szabad gondolat nevében teszi a tudomány. Hát való, hogy haladunk, ahogy Nemes Jenő ur páthosszal hivatkozik a modern technikai vívmányaira. Igaz: a technika örületes ütemben száguld előre, de mintha kerekai alá került volna maga

TARIFA

A semmirevaló

— Nos és mit bizonyítanak ezek a semmitmondó utcai verekedések, amelyek nap-nap után lefolynak Brestben és Toulonban? — szólott a kávéház asztalánál Bourlques kapitány. Csak azt, hogy a tengerrészek között sok gonosz természetű ember és játékos van. Ha azonban 1000 véleménynel is vagyunk a gyarmati katonasággal szemben, adandó alkalommal igazi hősök módjára viselkednek és ezt már a javukra kell írni. Higyje el nekem: hogy egy kotonát ismét a jó utra tereljünk, sokkal okosabb és célravezetőbb, ha becsületérzését fokozzuk, mintha haditörvényesszék elé állítanók. Hallgassa csak meg ezt a történetet, mely fényesen igazolni fogja állításomat.

Hadnagy voltam abban az időben és itt lenni állomásoztunk akkoriban egy faluban, amelyről bizonyára soha még csak beszélni sem hallott és amelynek

nagyon különös neve volt: Ding-Chong-Dong. A kínai határon fekszik, tizenkét válogatott bátor tengerészkatonaival nekem kellett a lázadók mozdulatát figyelmem és vigvázni, nem készülnek-e komolyabb támadásra, akiket a mennyi birodalom fiai, minden fogadkozásuk és ígérteük ellenére, állandóan ellenünk ingereltek.

Embereim között egy semmirevaló legény volt. Egész kötetre való össze lehetne gyűjteni, ha feljegyeztük volna viselt dolgait. Valami rendkívüli ember volt. Egész katonai pályám alatt nem akadtam még egy emberre, akinek olyan képzelődő ereje lett volna, mint ennek. Soha nem láttam még egy embert, aki annyi furfanggal és ravaszsággal tudott volna dolgozni, mikor pénzre volt szüksége.

Semmiféle eszköztől nem riadt vissza, ha még olyan tisztességtelen volt is. Egyetlen cselekedetéből, megítélheti már ezt az embert, abból a történetből, amit én fogok itt elmondani. Hanoiban sikerült ennek a fickónak jó pénzért eladni egy zászlót ez gyanakodott, másnap büszkén mutogatta a zászlót a tiszteteknek, akik kinevették és

azt a tanácsot adták neki, hogy a zászlót mosogatórongynak használja. A vásárló erre azonnal bejött a kaszárnyába és panaszt tett a katoná ellen, aki becsapta.

Hozzám utasították.

A vásárolt zászlót csatatéren úgy rabolta amit ha főnökének, feljelentettek volna súlyos következményekkel járhatott volna ha a haditörvénysszék elé kerül. Ezért a vásárlónak saját zsebemből megtérítettem a kárát és ezután behivattam a büns katonát.

— Morange — így szólta m hozzá — tudod, minek hívják azt, amit elkövettél? Az család. Csak nézz utána, hogy ezért menyit kaphatsz... Nekem azonban nem használ az semmit, ha tégedet fegyencruhában köveket zuzni látlak... Fizettem érted, hallodtad, gazember? Vissza fogad fizetni, mihelyt tudod... Addig is el ne felejsd, hogy az adósom vagy.

Anélkül, hogy egyetlen egy szóval köszönetet mondott volna, megelégedett a fickó azzal, hogy nagy flegmával így felelt:

(Folyt. köv.)

az ember is... Am a szabadgondolkodás — az csakugyan üres frázis; mert a gondolat nem szabad, hanem gondokozási törvényekhez, a logikához van kötve, éppen úgy, mint ahogy a természeti tünetmennyek a természeti törvényekhez.

És a haladással vajjon hogy vagyunk? Alig van számottevő szociológus, aki ne konstatálna a dekadenciát s Leroy-Beaulieu föl is sorolja, hogy az általános hanyatlás főoka: a hagyományos vallásos hittől való sokozatos eltávolodás, az ultra-radikális feshmék hatása alatt A szabadgondolkodás oly «világossá» tett mindent, hogy a nagy fényben már nem is látunk. A sok »tudomány» megfekszi a nem preparált gyomrokat s a rossz emésztés miatt fáj a szívd feje. Kérdőjelek tömkelege viharzik át a lelkeken: a sors, az élet értelme, a fájdalom és szenvedés a fizikai és erkölcsi baj kérdései... S melyikre felelt meg e sorvasztó kérdések közül a tudomány? Az ateisták szörnyű tragédiája zug felénk Antisthenes fölajdulásából: «Nem az élettől, — szenvedéstől akarok szabadulni!»

Brook amerikai szociológus könyvet irt a kilencvenes évek második felében a civilizáció és a hanyatlás okairól. Szinte matematikai bizonyossággal fejt ki, hogy az civilizáció a fizikai szétszóródottságból halad a fizikai összpontosulás állapota felé. E mozgó haladás első fokozataiban az érzelmi ember, a pap típusa áll előtérben levele együtt a katona és művész a domi- a ló elem. A megszilárdulás haladásával ná érzelmi és művész-típus fokozatosan aszorítja az iparos, a kereskedő, a tőkés, kióval a gazdagsági típus. A közkormányzat szerezése pénzemberek kezébe jut: s bár alkotmány szerint a nép kormányoz, vol- aaképpen mégis a pénz uralkodik. Az arany az alap; s a végrehajtó hatalom minden kormányzatai tenyeg fölveti a kérdést, hogy mi olcsóbb: a korrupció-e, vagy az etnyomás? Ugyan ki nem ismer tá korunkra a «haladás»-nak ebben a stádiu- mában?

Tamine mondja: «Nincs más, mi mag- tartson a lejtőn, mely hanyatló fajunkat föl nem tartóztathatóan es egész súlyával ragdja a mélybe: — az ősi evangélium még ma is legjobb segítsége a társadalmi összönnek.»

Pedigo Tame pozitivistá volt, a természettudományos módszert alkalmazta a szellemi tudományokra s Hugó Victor a történelmi irodalom piramisának ne- vezte.

A főni cikket csak azért vettük át a „Világ” című napi lapból, hogy vegye magát észre az a s. segéd lelkész ur, aki gormoba cikkeivel szokta a helybeli pub- likumot mulattatni, hogy mi a különbség egy művelt, tudományos pap és egy hecc káplán között.

Szerkesztőség.

†
Eszes Mátyás.

Csongrádvármegyének és Csongrád község közéletének egyik oszlopos tagja dőlt ki az élők sorából a f. hó 12-én reg- gel 3 órakor.

Eszes Mátyás a „Csongrád és Vi- déki” takarékpénztár alapítója és volt igazgatója, a csongrádi polgári kör ujjá- szervezője és volt elnöke, nem tartozott a tucat emberek közé dacára annak, hogy nagyon egyszerű ugyszólván a szegény munkás néposztály közül vergődött föl tekintélyes, vagyonos és a társadalmi élet

nagyon is számottevő tagjai közzé.

Eszes Mátyás a belváros hajós és halász népei gyermeke volt, mint egy- szerű napszámos kezdte el pályafutását, a maga eibeszelése szerint az öreg Faragó Imre mámai tanyáján, mint 18 éves le- gény arató részes volt.

Későbbben mint a többi belvárosi társai, kik részben halász, pákász és ha- jósok voltak, Ő is mint egy ilyen von- tató hajóra ment hajós legénynek. Ügyo- sége, szorgalma és szakértelme miatt csak hamar hajós kormányos lett, mint ilyen került Tari László hajójára is, ki látva Eszes Mátyás ügyességét és nélkülözhe- tetlenségét, társul fogadta maga mellé.

Ettől kezdve rohamosan kezdtek va- gyonosodni és néhány év alatt, mint te- kintélyes vagyonos emberek kijöttek a belvárosból és több hajóval és hajóépi- téssel kezdtek kereskedni.

Eszes Mátyás ügyessége következté- ben, amibe csak fogtak, minden vállala- tuk fényesen sikerült. Ők voltak, kik itt az első gőzmalmot építették, mely csak hamar megbuktatta itt az összes vizimal- mokat úgy annyira, hogy néhány év mulva az összes visimalmok beszüntették az üzemet.

Későbbben a Tari és Eszes cég ketté szakadt és mindegyikük a saját kezére dolgozott. A régi gőzmalom Tari Lászlóé lett, Eszes Mátyás pedig néhány év mulva egy új modern gőzmalmot és faüzletet ál- litott, mely még ma is fenn áll és virág- zik. „Eszes Mátyás és fiai” cím alatt.

Elég az hozzá, hogy Eszes Mátyás vas szorgalma, nagy szakértelme követ- keztében olyan vagyon gyűjtött össze, hogy számos tagból álló családjának, mindegyik tagját gazdaggá és tekintélyes számottevő emberekké tette, a mellett még neki magának is tekintélyes vagyona maradt, melyből miután visszalépett a közéleti küzdelmekről kényelmesen, gond nélkül élt.

Azok a legendás hírek, melyek va- gyonszerzése körül forognak közzájón, olyan mende-mondák aminőket nem egy egyszerű szegény és később megvagyono- sodott egyének fölől szoktak terjeszteni.

Mi, kik Eszes Mátyást 40—45 év óta ismertük, nagyon jól tudjuk meggazda- godásának történetét, tudjuk hogy meg- gazdagodását vas szorgalmával, természe- tes eszével, ügyes előrelátásával és hozzá szerencsésével teremtette.

Az a meggondolatlan lépés, melyet halála előtt tett, mit az öregségével járó gyengeséggel lehet menteni, tekintélyén szerintünk csorbát nem ütött; mert hiszen ilyen esetek nem csak Eszes Mátyáson, hanem más országhírű tekintélyes nemes emberekkel is meg esnek, az elől még fejedelmek, királyok sem térhetnek ki.

Sokat tett, sokat dolgozott, sokat küzdött. Nyugodjék békében!

ÜJDONSÁGOK.

— Urnapja. A keresztény katolikus világ egyik legnagyobb ünnepét ülte csütörtökön Urnapját. Az ünepi processót nem zavarta meg. Az ünepi szent beszédet. Kopeczky József s. lelkész tartotta

— Glossák című cikksorozatunk folytatása térszúke miatt kimaradt. Kérjük t. olvaso- ink szives elnézését.

— Piroska István képkiallitána. A tehetséges, fiatal festőművész gyűjteményes képkiallitását, igen szép számú intellegens községi részvételével nyílt meg a szentesi vármegyeház nagytermében amelyet állandóan szépen látogatja a mű- értő közönség — ami legfőbb, több festményeit vették már meg eddig is a fiatal művésznek s még többnek megvétele iránt docsátkoz- tak vele tárgyalásába az érdeklő- dők úgy, hogy — amint azt öröm- mel jegyezzük föl — a kiállítás e tekintetben is gyümölcsöző. a fiatal művésznek hasznohozó lesz. A kiállítás iránt megnyilatkozott nagy érdeklődés arra bírta a fiatal mű- vést, hogy ennek eredetileg 8 napra tervezett idejét 14 napra hosszabbítsa meg. Ezek szerint tehát a képkiallitás bezárólag fo- lyó hó 25-ig lesz nyitva a nagy- közönségnek. Megemlítjük még, hogy a kiállítás látogatását meg- könnyítendő, egy koronáért állan- dó belépőjegyet adnak ki amely a kiállításnak akar mindennapi megtekintésére jögsit.

— Ejegyzés. Ifj Kuruczleki János föld- birtokos elyegyezenéhai Gutpintér Péter fölbirtokos leányát Terikét. Minden külön értesítés nélkül.

— A gőzqépezők és kazánfűtők leg- közelebbi képzővizsgál Szegeden juni us hó 25-napján d. e. 8 órakor a szegedi alsó szivattyutelepen fognak megtartatni. A vizsogati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körut 61.) beküldendők.

— Megszűnt halászati tilalom. A ha- lászati tilalom a folyó hó 10-én megszűnt, ami azt jelenti, hogy a Tiszában szabad a halászat. A csongrádi közönség ugyan nem sok hasznát veszi a tilalom megszü- nésének, amennyiben a java halat ide- genbe szállítják, ami silány pedig itt ma- rad az olyan méreg drága, hogy szegény ember bizony abból nem vehet.

— Megszöktek. Filó Lajos pék tanoncz mestéretől folyó hó 15 én megszökött szegeden a rendőség elfogta és csong- rádra toloncolta Deszta Jozsef 11 éves é Homoki Sándor 12 éves letenc fiuk kku- félegyházáról megszöktek aki tud valami róluk jelentse a rendőrségnek.

— Haza toloncsolták. Demeter László csavargót a nagy körösi rendőkapitány csongrádra toloncoltatta

— Udvar vizsgálat. A jövő hét folya- mán a rendőség köztisztasági szempont- ból ismét az udvarokat fogja megvizsgálni

Köszönet nyilvánítás.

— Mindazoknak kik boldogult édes atyánk Eszes Mátyás eihunytá alkalmából részvételükkel felkerestek bennünket, ez uton mondunk őszinte köszönetet.

Csongrádon 1911 évi június hó
Az Eszes család

Használjunk kizárólag első szegedi Dugonics cipőkrémet

az a legjobb a világon. mert a bőrt puhítja és tartossá teszi Kapható mindenütt.

Félix-gyógyfürdő
Téli és nyári gyógyhely
Nagyvárad mellett
Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása
vizekforrása 49 C. 17 millió liter napi men-
nyiség.

**Csuz, köszvény, ischiás izadmá-
nyok és női betegségek ellen.**

**1909. évben 9200 beteg hagyta el
gyógyultan**

és javultan a páratlanul hatásos Félix-für-
dő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap, mód
és szénsavs fürdők, 250 kényelmes lakó-
szoba, társalgó, zongora- és olvasóterem
kötöny vendéglők, állandó, elsőrendű
cigányzene, vasárnaponként katonai zene,
tennis-pálya, gondozott sétautak 400 holdas
park és fenyveserdő. 16 személyvonat
közlekedik május 1-től a Félix fürdő álló-
mására naponta. Posta, távírda, interurban
telefon. — Curtaxe és zenedíj nincs. —
Prospektust küld az Igazgatóság.

Nem kell fürdőre menni, akinek
gyomor-baja van, mert a drága für-
dőzést teljesen pótolja egy 3-4 heti
kúra az olcsó, valódi **Ferencz
József**-keserűvízzel. A mostani
idő erre a legalkalmasabb. $\frac{1}{2}$ -egy
egész borospohárnyi természetes
Ferencz József-keserűvizet naponként
éhgymorra használva, rövid idő
alatt teljesen helyreállítja a hiányos
emésztést. A Ferencz József-keserű-
vizet a világ legelső orvosi szakte-
kintélyei ajánlják. — Kapható gyógy-
tárban és fűszerkereskedésekben. A
Ssétküldési-Igazgatóság Budapestén,

— **Eszes Imre tulajdonát képező szo-
babutorok, szőnyegek, konyha felszere-
lések és gazdasági eszközök, 1911-évi
június hó 19-az az hétfőtől kezdve, néhai
Eszes Mátyás csongrádi Hunyaditéri há-
zánál szabadkézből eladásra kerülnek.
Venni szándékozók naponként d. e. 8
órától 12 12 óráig fogadtatnak.**

Hirdetmény.

Értesítettik különösen a gazdaközön-
ség, miszerint a Hazai Villamossági r. t.
a kilences szélben a bikaakol tájékán
villanyerőre berendezett cséplést szándé-
kozik létesíteni az eddigi cséplési áraknál
jóval olcsóbb százalék mellett, mert sem
vizekforrás sem tüzelő anyag nem szükségel-
tetik a csépléshez. A cséplést szándékozó
gazdák különösen a kiserői és kilencesi
gazdák jelentkezzenek a társaság irodájá-
ban Solya Gyula főjegyző házában. A

takarmányok ez év folyamán a cséplés
helyén maradhatnak.

Csongrád, 1911. évi június hó 10-én.
Hazai Villamossági r. t.

**Megnyit a Csongrádi Keresztény Gőzmalom
Részvénytársaság műmalma.**

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű kö-
zönség szives tudomására hozni, hogy az
ujjonnan berendezett műmalom, mely a
közönség részére vám őrésre es a keres-
kedő valamint a sütő iparosok pékek rész-
ére mint műmalom rendelkezésükre áll.
Költséget nem kimélve, 60 ezer ko-
rona költséggel rendeztük be ezen mű-
malmi berendezést, a közönség érdekéért
a legnagyobb áldozatot hoztuk és ez al-

kalommal kérjük a közönséget, hogy az
eddigi szives bizalmukat melyet eddig is
irányunkban tanúsítottak, megújítani szí-
veskedjenek.

A vámörrelésnél öt-féle fogós, a ke-
reskedelmi őrrelésnél 8 féle árnyalatu mű-
lisztek állítunk elő, nevezetesen: fogós,
dupla fogós, sima nullás és 1-től 8 ig szá-
mozott lisztek.

Ugyanezen lisztekkel a tóterem levő
saját lisztboltunkban és a telepünkön az
árusítást már megkezdtük.

Csongrád, 1911. évi június hó 9-én.
Tisztelettel

a **Csongrádi Keresztény Gőzma-
lom Részvény-Társaság**
Igazgatósága.

**Az egész országban minden gazdánál dicsé-
retet és nagy meglepedést aratnak**

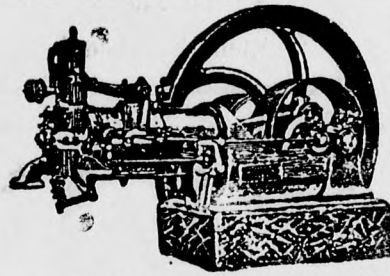
**BENZIN ÉS NYERSOLAJ
MOTOROS
CSÉPLŐKÉSZLETEK**

Minden gazda maga
kezelheti, nem kell
gépész sem hatósági
engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes csép-
lés, már 4 lóerejű gépeknél is egész
20 lóerőig

Motorainkkal a köz-
ségben a házak kö-
zött az udvarban sza-
bad csépleni

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet
beszerzésének még csak gondolatával is foglal-
kozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bér-
mentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal
mindenben teljesen tájékozva lesz.

**Bérmentes szállítás
az ország minden ál-
lomásra.**

**Legújabb megállapított igen előnyös árak
és kényelmes feltételek**

Levelem:

KELLNER ANTAL ÉS FIABudapest, váci-ut 4.

SALVATOR kiváló bőr- és
lithiumos
gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, szarkomabetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipőczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, szarvarköhögés, influenzánál.

Sirolin

„Roche”

kapható minden gyógyszer-
tárban.
Ára ávegönként 4 korona.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés
bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenved-
nek. Sirolin „Roche” által rövid időn
belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid has-
-

nálát után lényeges könnyebbülést
éreznek.
4. Skrofulás, mirigydusadásos, szem- és
orrhurutos gyermekeknek rendkívül
fontos szer a Sirolin.
A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótzserket határozot-
tan utasítsunk vissza.

**F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájc). — Grenzach (Németország).**

cigányzene, vasárnaponként katonai zene, tennispálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő. 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedíj nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.

Szobafestő tanoncok

jó fizetéssel azonnal felvétetnek

Pusztai István szobafestőnél

a hajóállomás mellett. Szelevényi József házában.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választékú magyar és angol szövet raktáromat,

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Valla József cementárugyár
részvénytársaság
Alapított 1878. évben.
Telefon 59-90.

Mozaiklap, Műkő és Cementárugyár. Beton, Vasbeton- és Burkoló építési vállalat.

Iroda és gyár kizárólag:

BUDAPEST, VII., Gizella-ut 38.

Kaphatók:

Csongrádon,
Keresztény fogy. szövetkezet,
Ifj. Hatvani György,
Piroska Ferenc,
Váradi Jakab
Klein Ferencnél.

Szentesen,
Dobrai Sándor,
Eisler Lajos
Horváth I és társa
Ifj. Kovács Sándor.

Az eredeti „JOHNSTON,” amerikai
Fűkaszaló,
Kévekötoző és
Marokrakó aratógépek
a világ legjobb gyártmányai.

Magyarországi vezérképviselő és állandó raktár:

BÄCKER-MELICHÄR cégnél.
BUDAPEST VI., Nagymező-utca 68B.

Ábrák árjegyzék ingyen és bérmentve

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában, Csongrádon 1911.